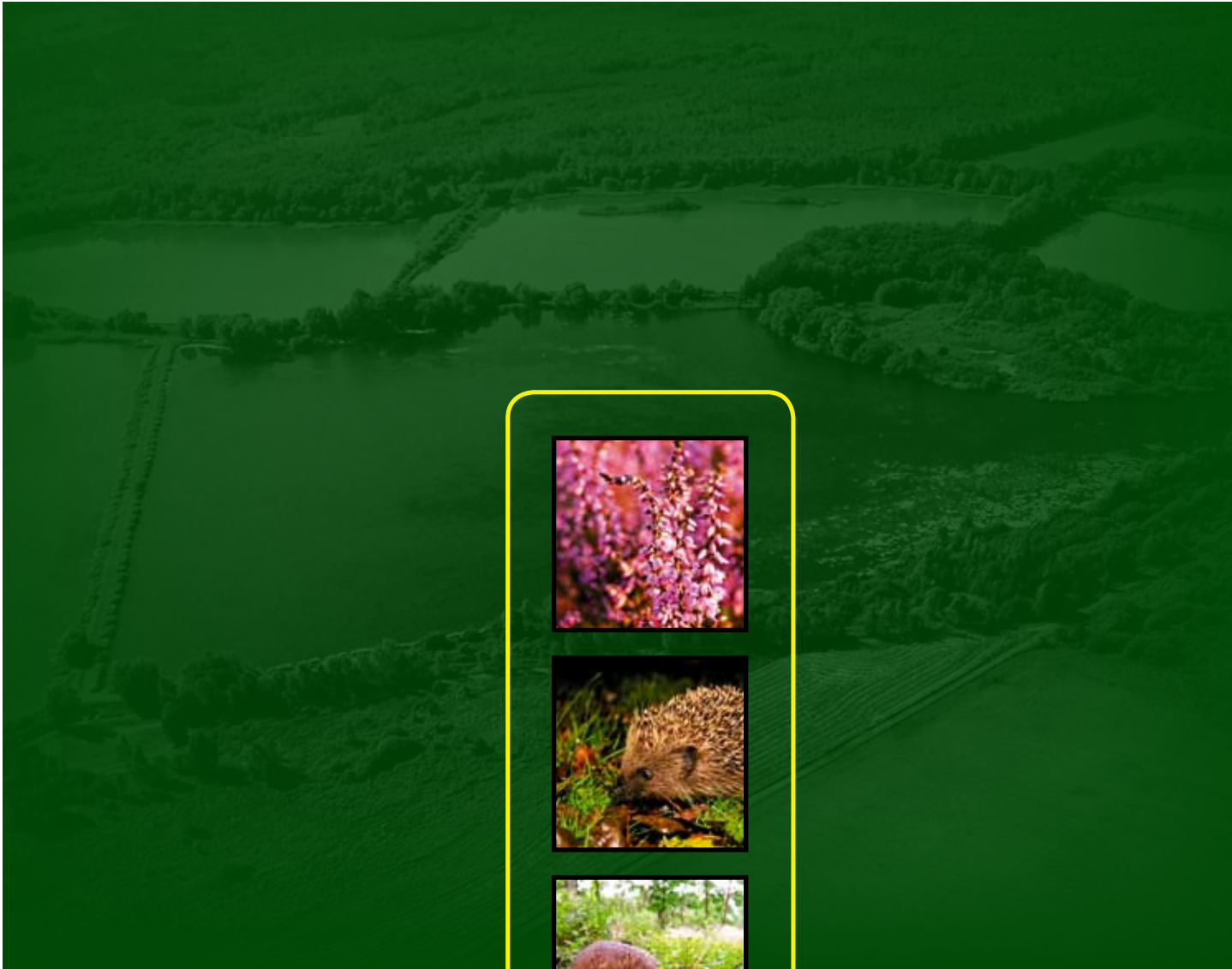

ISBN 978-83-89855-80-0

GMINA LUBIN W OBIEKTYWIE

VEGA Studio Adv.

Gmina Lubin

w obiektywie

*„Świat przeniknięty jest wielkim i wiecznym pięknem,
sprawiedliwie rozmieszczonym w rzeczach dużych i małych”*

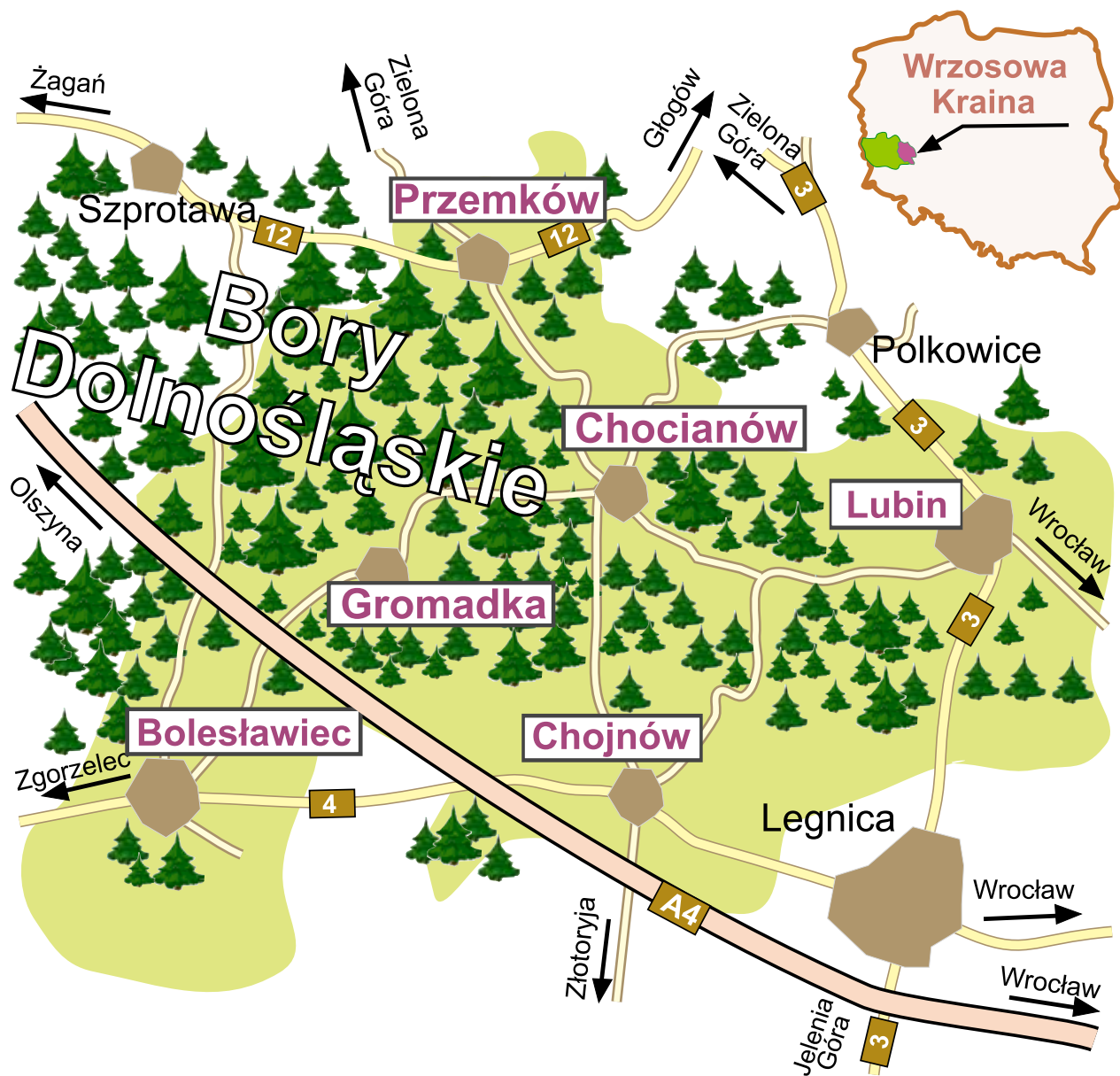
Rainer Maria Rilke

Gmina Lubin

w obiektywie

Gmina Lubin in a photographic lens

Gmina Lubin, wraz ze swoim przyrodniczo - kulturowym bogactwem, to wymarzone miejsce dla tych, którzy cenią sobie urozmaicone środowisko naturalne, skrywające wiele tajemnic lasy, piękne łąki i malownicze krajobrazy. Znużeni miejską monotonią oraz zawrotnym tempem życia codziennego, odnajdziemy tu spokój, ciszę i ukojenie w bliskim kontakcie z naturą. To tutaj, wśród bogatej roślinności, znaleźć można chronionego wawrzynka wilczetyko - rzadko występujący krzew o różowych kwiatach. Jesienią kolorowe liście ścielą się wśród drzew niczym złoty dywan, spośród nich połyskują brązowe kasztany i jasnobrązowe żółędzie, a uśpiony śpiewem jesiennego wiatru las przyciąga niepowtarzalnym zapachem grzybów. Poranna mgła spowija stare drzewa, domy i liczne zabytkowe kościoły, będące nieodłącznym elementem tutejszego krajobrazu. Gmina Lubin razem z gminami Bolesławiec, Chojnów, Chocianów, Gromadka i Przemków tworzy obszar Lokalnej Grupy Działania „Wrzosowa Kraina”,

Gmina Lubin, with its natural and cultural richness, is an ideal place for those who appreciate diversified natural environment: mysterious forests, beautiful meadows and picturesque landscapes. Visitors tired of the monotony of cities and frantic pace of life will find peace and soothing rest in the bosom of nature. It is here, among numerous plant species, that one can find *Daphne mezereum* - a rare, protected shrub with pink flowers. In autumn colourful leaves, dark brown chestnuts and light brown acorns create a golden carpet among the trees. Forests, lulled by the autumn wind, tempt people with the smell of mushrooms. Morning mist covers the inseparable elements of the local landscape: old trees, cottages and numerous historic churches. Gmina Lubin and the gminas of Bolesławiec, Chojnów, Chocianów, Gromadka and Przemków form the east part of the Local Action Group called the “Heather Land”

Gmina Lubin w obiektywie

stanowiąc jej wschodnie wrota. Trudno by szukać drugiego takiego miejsca na Dolnym Śląsku, gdzie tanów kwitnącego wrzosu nie sposób objąć wzrokiem. To tu można rozsmakować się w najszlachetniejszym z miodów - miodzie wrzosowym. Wspaniałe gawędy o wrzosie, wrzosowiskach i całym regionie zaczarują każdego. Dlatego właśnie jest to miejsce, do którego zawsze się wraca z przyjemnością. Gmina Lubin to najdalej na wschód wysunięty obszar regionu Bory Dolnośląskie, będącego jednym z największych kompleksów leśnych w Europie Środkowej. Tu można spotkać się z naturą „oko w oko”. Szczególnie jesienną porą na poszukiwaczy runa leśnego czekają nieodkryte skarby przebogatych lasów. Obszar Gminy Lubin jest jednym z najcieplejszych regionów Polski. Dobre warunki klimatyczne oraz glebowe sprzyjają rozwojowi rolnictwa.

(Polish: “Wrzosowa Kraina”). This is the vastest area of blooming heather in Lower Silesia. Here one can try the noblest kind of honey - the heather honey and listen to unforgettable stories about heather, the local moors and the whole region, and therefore one would gladly return to this place. Gmina Lubin is the easternmost part of the Lower Silesian Wilderness (Polish: Bory Dolnośląskie), one of the biggest forest complexes in Central Europe. Here one can stand “face to face” with nature - especially in autumn, when rich, undiscovered forest treasures await the undergrowth explorers. Gmina Lubin is one of the warmest regions in Poland. Favourable weather conditions and good quality of soil contribute to the development of agriculture. Fields of different colours create incredible mosaics which

Wielobarwne mozaiki pól uprawnych tworzą niesamowite obrazy, o każdej porze roku inne i niepowtarzalne. Bardzo znaczący dla rozwoju Gminy Lubin jest fakt, iż dysponuje ona bogatymi zasobami bogactw naturalnych dla przemysłu wydobywczego. Wśród głównych surowców eksploatowanych na tym obszarze wyróżnić należy rudy miedzi oraz kruszywa mineralne. Przez Gminę Lubin przepływają dwie główne rzeki - Zimnica i Czarna Woda, które swym odwiecznym rytmem toczą wody, meandrując pośród bezkresnych potaci łąk i szumiących lasów. Tworzą one liczne zakola, porośnięte zaroślami, a także charakterystyczne starorzecza o unikalnej florze i faunie. Prawdziwą perłą regionu jest utworzony w 1987 r. florystyczny rezerwat przyrody „Zimna Woda” zajmujący powierzchnię ponad 60 ha. Ochroną objęte są tu lasy grądowe i dąbrowy, z licznymi drzewami pomnikowymi oraz stanowiska wielu gatunków roślin górskich zaaklimatyzowanych na terenach niżowych. Spotkać tu można obok wspomnianego już wawrzynka

are different for every season of the year. The abundance of natural resources such as copper ores and mineral aggregates is an important factor for the development of mining industry in Gmina Lubin. The two main rivers of Gmina Lubin, the Zimnica River and the Wda River (in Polish also called “Czarna Woda”), meander through spacious meadows and rustling forests. The rivers form numerous shrub-covered bends as well as unique oxbow lakes with indigenous fauna and flora. The floristic nature reserve called “Zimna Woda” (Cold Water), established in 1987 and covering the area of over 60 ha, is a real pearl of the region. Oak-hornbeam forests and oak forests, with numerous monument trees and mountain plants acclimatized to lowland areas, are under protection here. There are such plant species as the abovementioned *Daphne mezereum* and moorland spotted orchid as well as animal species: black stork, Eurasian wo-

wilczelyko, także storczyka plamistego, a z przedstawicieli fauny: bociana czarnego, stonkę i dzięcioła średniego. Ze względu na unikalne walory przyrodnicze rezerwatu Gmina zainicjowała działania zmierzające do jego wpisania na listę obszarów chronionych NATURA 2000 pod nazwą „Źródlika koło Zimnej Wody”. Pomimo przemysłowego wizerunku, który związany jest z wydobywaniem rudy miedzi, turystów odwiedzających Gminę Lubin może zaskoczyć urzekająca sielskość krajobrazu, zieleń lasów i łąk odbijająca się w lustrze licznych, uroczych oczek wodnych. Obszar ten należy do najbardziej lesistych na Dolnym Śląsku. Niemal połowę powierzchni Gminy zajmują lasy i tereny zadrzewione, z przewagą borów świeżych oraz borów suchych. W większości są to monokultury sosnowe, choć spotkać tu można także dęby, brzozy, lipy i graby. W nielicznych obniżeniach terenu występuje bór bagienny, a wysoka różnorodność

odcock and middle spotted woodpecker. Due to the natural values of the reserve, Gmina Lubin has initiated actions aimed at placing it on the list of NATURA 2000 Protected Areas as “Źródlika koło Zimnej Wody”. Despite industrial image connected with copper ore mining, tourists visiting Gmina Lubin may be surprised by breathtaking landscapes, green forests and meadows reflected in the surfaces of numerous ponds. This region is one of the most wooded areas in Lower Silesia. Almost a half of it is covered with forests and wooded terrains, mostly with fresh and dry forests consisting of pine monocultures and oaks, birches, limes and hornbeams. In a few depressions there occur swamp coniferous forests. Natural diversity of the region entailed the establishment of protected area called “Dolina Czarnej Wody” (Valley of the Czarna Woda River)

przyrodnicza terenu spowodowała, iż w południowo - zachodniej części Gminy został wydzielony obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”, który pokryty jest lasem mieszanym z bogato rozwiniętą siecią rzek, strumyków i potoków. Ponadto, na obszarze Gminy ustanowiono ponad dwadzieścia pomników przyrody żywej, z czego większość okazów drzew znajduje się na terenach licznych zabytkowych parków podworskich. Te niespotykane leśne zakątki wraz z bogactwem flory i fauny nie pozostały bez wpływu na rozwój turystyki w regionie. Przez Gminę Lubin wiodą liczne szlaki rowerowe i piesze, jak również ścieżki dydaktyczne i edukacyjne, eksponując tym samym miejsca najciekawsze przyrodniczo. Gmina Lubin liczy obecnie blisko 13 tys. mieszkańców i swym zasięgiem obejmuje 31 sołectw. W wielu z nich można obcować z dziedzictwem wielowiekowej historii, o którym świadczą liczne i dobrze zachowane zabytki. Wśród zabytków architektury na szczególną uwagę zasługują budowle sakralne. Skromne, jednonawowe, gotyckie kościoły i wieże, budzą zachwyt i wprawiają w zadumę odwiedzających te miejsca turystów. Na szczególną uwagę zasługują kościoły znajdujące się na szlaku pielgrzymkowym św. Jakuba, który prowadzi wędrowców aż do Santiago de Compostella w Hiszpanii. Idąc tym szlakiem przez Gminę Lubin zwiedzić można XIV-wieczny kościół św. Michała Archaniota w Siedlcach, kościół pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Czerńcu z XVIII wieku oraz kościół pw. św. Józefa Robotnika wzniesiony w Gorzycy w XIV wieku. Będąc w okolicy nie można pominąć miejscowości Szklary Górne. Obok zabytkowego kościoła parafialnego pw. św. Piotra i Pawła z XIV wieku, w którym podziwiać można wyjątkowo bogaty barokowy wystrój, znajduje się tu także barokowy pałac wzniesiony wg projektu znakomitego architekta śląskiego Johanna Blasiusa Peintnera. Wybudowany w pierwszej połowie XVIII w. dobrze zachowany pałac wraz z parkiem krajobrazowo - naturalistycznym, do dziś jest miejscem niezwykle atrakcyjnym kulturowo i pełnym uroku. Wybierając się wraz z rodziną na niedzielny spacer odwiedzić można zabytkowe parki znajdujące się m.in. w Księginicach, Miłoradzie, Raszowie czy Gorzelinie, gdzie wśród bogatego starodrzewu choć na chwilę można odnaleźć ukojenie w kontakcie z naturą, zapominając o trudach dnia codziennego. W wielu wsiach Gminy Lubin kultywowane są lokalne tradycje, prężnie funkcjonują zespoły folklorystyczne i wokalne - muzyczne, a Koła Gospodyń Wiejskich dbają o zachowanie rodzimej tożsamości kulturowej. W celu lepszej organizacji działalności kulturalnej, w 2007 roku powołane zostały do życia dwa Gminne Ośrodki Kultury, tj. GOK w Księginicach oraz GOK w Raszówce, które swoją działalnością nie tylko wspierają lokalnych twórców i artystów, ale także dbają o kontakt mieszkańców z kulturą i sztuką. Organizują one różnorodne wystawy, przedstawienia teatralne, koncerty, imprezy artystyczne i rozrywkowe oraz prowadzą rozmaite zajęcia w formie warsztatów i kół zainteresowań. Dzięki aktywności mieszkańców, Gmina Lubin może pochwalić się bardzo bogatą ofertą produktów lokalnych i rękodzielniczych. Rozmaite wyroby z bibuły, czy sznurka, robótki szydełkowe, przepiękne stroiki oraz

Gmina Lubin w obiektywie

in the south-west of Gmina Lubin. The valley is covered with mixed forest and dense network of rivers and streams. Moreover, the gmina is home to over twenty nature monuments. Most of the tree monuments are situated in the historic ex-manor parks. These unusual forest sites, with their rich fauna and flora, influence local tourism. Gmina Lubin provides bicycle and walking trails as well as educational paths highlighting the most interesting sites connected with nature. Gmina Lubin has currently about 13,000 inhabitants and consists of 31 solectvos (administrative areas of a number of villages) with rich historical heritage documented by numerous well-preserved artefacts. The most noteworthy architectural monuments are sacred buildings. Pilgrims visiting the region marvel at modest, one-nave gothic churches and towers, especially the churches on St. James's Way which leads to the cathedral in Santiago de Compostella, Spain. Pilgrims following the Way through Gmina Lubin should visit the 16th century St. Michael the Archangel church in Siedlce, the 18th century St. Mary Help of Christians church in Czerniec and the 14th century St. Joseph the Worker church in Gorzyca. One cannot miss the village of Szklary Górne with its two main attractions: Sts. Peter and Paul church from the 14th century and its rich baroque decorations as well as the well-preserved baroque palace from the first half of the 18th century and designed by an outstanding Silesian architect, Johann Blasius Peintner. The palace together with its landscape-naturalistic park is still a charming, culturally attractive place. Historic parks in Księginice, Miłoradzie, Raszowa or Gorzelin are excellent locations for a family Sunday walk. Among the old trees one can rest and forget about everyday problems. Local traditions are cultivated in many villages of Gmina Lubin as there are folklore music bands and Country Housewives' Clubs that uphold the indigenous cultural identity. In 2007 two Municipal Centres of Culture (GOKs) were established to provide cultural development of the region. The GOK in Księginice and the GOK in Raszówka not only support local craftsmen and artists but also give the residents a chance to have contact with culture and art. These centres organize various exhibitions, performances, concerts, artistic and entertainment events and arrange numerous workshops and interest groups. Thanks to active participation of its inhabitants, Gmina Lubin offers a wide range of local products and handicraft. Various items made of tissue paper and string as well as crochet, wreaths, paper baskets and many other decorations have been manufactured for many generations in the gmina. Gourmets will enjoy traditional jams made from local fruits, different kinds of honey (acacia, rape, multifloral, buckwheat, lime, linden) and other bee products. Tourists can also visit agrotourism farms offering delicious cuisine and other attractions connected with life in the country. Gmina Lubin is friendly to local people and tourists alike. With its unique landscapes and modern, constantly develo-

1.
Zimna Woda
Widok z lotu ptaka
Aerial view

2.
Raszowa Mała
Tam gdzie żaby
śpiewają nocą
Where frogs
"sing" at night

3.
Raszowa Mała
Widok z lotu ptaka
Aerial view

4.
Mieszkaniec
okolicznych lasów
A resident
of nearby forests

papierowe koszyki, to tylko część ozdób, których wykonanie z pokolenia na pokolenie kultywowane jest na terenie Gminy. Na smakoszy czekają tu tradycyjne konfitury z lokalnych owoców, miody gatunkowe takie jak miód akacjowy, rzepakowy, wielokwiatowy, gryczany, lipowy oraz inne produkty pszczele. Dla chętnych istnieje możliwość skorzystania z oferty gospodarstw agroturystycznych zapewniających wymienitą kuchnię, jak również inne atrakcje związane z życiem na wsi. Gmina Lubin to miejsce przyjazne zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Charakteryzując się nieprzeciętnymi walorami krajobrazowymi oraz nowoczesną, stale rozwijającą się infrastrukturą, Gmina stanowi atrakcyjne miejsce zarówno do zamieszkania jak i weekendowego wypoczynku. Położona w północnej części województwa dolnośląskiego, posiada bardzo korzystną lokalizację w pobliżu sieci dróg krajowych i tranzytowych, znajdując się w niewielkiej odległości od granicy z Czechami i Niemcami. Dodatkowym walorem jest to, że Gmina Lubin dysponuje dobrze rozwiniętą siecią handlową, gastronomiczną, usługową oraz bazą noclegową. Wspólne działania władz Gminy oraz jej mieszkańców zmierzają do zachowania wizerunku tradycyjnej wsi, korzystającej z nowoczesnych rozwiązań. Odwiedź Gminę Lubin i poznaj „Prawdziwy Dom”, pozostań tu na dłużej odkrywając również uroki całej „Wrzosowej Krainy”.

Zaprasza Wójt Gminy Lubin

ping infrastructure, the gmina is a perfect place for living as well as weekend trips. Gmina Lubin is situated in the north of the Lower Silesian Voivodeship, near national roads and transit routes, close to the borders with the Czech Republic and Germany. An additional asset of the gmina is a well-developed network of trade, gastronomy, services and hotels. Cooperation of the local government and residents aims at preserving an image of a traditional village familiar with modern solutions. I invite you to visit Gmina Lubin and stay longer, discovering „Real Home” and the charm of the “Heather Land”.

Wójt of Gmina Lubin

5

6

7

5.

Rusalka osetnik

Painted Lady
(*Vanessa cardui*)

6.

„Samotne” drzewo
“Lonely” tree

7.

Wrzós zwyczajny
Common heather

8.

Początek jesieni
The beginning of autumn

9.

Gogolowice

Kościół filialny
pw. św. Katarzyny

St. Catherine
branch church

10.

Chróstnik

Kościół parafialny
pw. Matki Bożej Bolesnej

St. Mary the Painful
parish church

11.

Dąbrowa Górna

Kościół pw. św. Józefa
St. Joseph church

12.

Gorzelin

Powalone drzewo
w zabytkowym parku

Fallen tree in a historic park

8

9

10

11

13

13.
Księginice
Pałac z lotu ptaka
Aerial view of the palace

14.
Osiek
Kościół parafialny
pw. Chrystusa Króla
Christ the King
parish church

15.
Czerniec
Kościół filialny pw. Matki
Bożej Wspomożenia Wiernych
St. Mary Help of Christians
branch church

16.
Gorzyca
Kościół filialny
pw. św. Józefa Robotnika
St. Joseph the Worker
branch church

17.
Ustronie
Staw
A pond

18.
Opoka

Mgła nad polami
Mist over the fields

19.

Próchnilec maczugowaty
(*Xylaria polymorpha*)

20.

Żółciak siarkowy

Chicken mushroom
(*Laetiporus sulphureus*)

19

20

24

25

26

21.
Lisiec
Przydrożna kapliczka
Roadside chapel

22.
Lisiec
Flora obszaru chronionego
krajobrazu „Czarna Woda”
Flora of the “Czarna Woda”
protected area

23.
Lisiec
Obszar chronionego
krajobrazu „Czarna Woda”
Landscape of the “Czarna
Woda” protected area

24.
Zespół folklorystyczny
„Koniczynki” z Miłoradzic
Folk group called “Koniczynki”
(Cloverleaves) from the village
of Miłoradzice

25.
Zając szarak
Brown hare

26.
Miłoradzice
Zabytkowy park
Historic park

27

28

29

30

31

32

27.
Kłopotów
Rzeka Żimnica
The Żimnica River

28.
Ślimak winniczek
Roman snail

29.
Kłopotów
Buk - pomnik przyrody
A beech - nature monument

30.
Siedlce
Kościół parafialny
pw. św. Michała Archanioła
Saint Michael parish church

31.
Zespół folklorystyczny
„Lubin” z Krzeczyna Wielkiego
Folk group called “Lubin” from
the village of Krzeczyn Wielki

32.
Krzeczyn Mały
Aleja Lipowa
Lime avenue

33.
Chróstnik
Stawy
Ponds

34.
Mieszkaniec
okolicznych stawów
A resident
of nearby ponds

35.
Buczynka
Stawy
Ponds

33

34

35

36

37

36.
Pieszków
Wschód słońca
Sunrise

37.
Owczary
Stawy
Ponds

38

39

40

41

38.
Szklary Górne
Pałac Barokowy z XVIII w.
Baroque palace from
the 18th century

39.
Szklary Górne
Kościół parafialny
pw. św. Piotra i Pawła
Sts. Peter and Paul
parish church

40.
Szklary Górne
Wnętrze kościoła parafialnego
pw. św. Piotra i Pawła
The interior of Sts. Peter
and Paul parish church

41.
Zimna Woda
Kościół parafialny
pw. Świętej Trójcy
Holy Trinity parish church

43

44

45

46

42.

Zimna Woda

Widok z lotu ptaka
Aerial view

43.

Żółciak siarkowy

Chicken mushroom
(*Laetiporus sulphureus*)

44.

Jaszczurka zwinka
Sand lizard

45.

Chróstnik

Stawy
Ponds

46.

Malownicze tereny zachęcają
do długich spacerów

This picturesque area
is perfect for taking
long walks

47.

Mieszkaniec podmokłych łąk
A resident of marshy meadows

48.

Muchomor
Toadstool

49.

Borowik szlachetny

Penny bun
(*Boletus edulis*)

50.

Opieńki
Honey fungus

51.

Chróstnik
Stawy
Ponds

47

48

49

50

52

53

54

55

52.

Niemstów

Kościół filialny
pw. św. Antoniego

St. Anthony branch church

53.

Pieszków

Kościół filialny pw. Matki
Boskiej Częstochowskiej

Black Madonna
of Częstochowa branch church

54.

Niemstów

Dąb - pomnik przyrody
An oak - nature monument

55.

Ołbora

Kościół filialny
pw. św. Antoniego

St. Peter and Paul
parish church

56.

Buczynka

Stawy oraz ich okoliczni
mieszkańcy - łabędzie

Ponds and their local
residents - swans

57.

Raszówka

Zabudowania wiejskie
Rural buildings

58.

Składowice

Dąb trojaczek
The "Trojaczek" Oak

59.

Raszowa

Kościół filialny pw.
Niepokalanego Poczęcia NMP

St. Mary the Immaculate
branch church

56

57

58

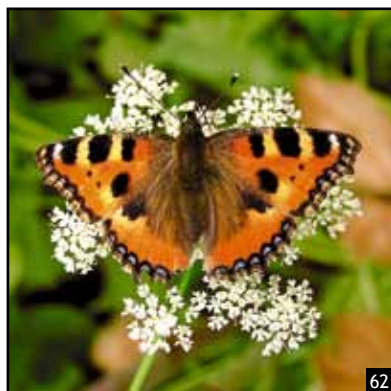
59

60

61

62

63

64

60.

Jesienny widok
Autumn view

61.

Koniec lata w Gminie Lubin
The end of summer
in Gmina Lubin

62.

Rusałka pokrzywnik
Small Tortoiseshell
(*Aglais urticae*)

63.

Sielski krajobraz
Idyllic view

64.

Składowice

Aleja drzew - grupa dębów

Avenue of trees
- a group of oaks

65.

Chróstnik w obiektywie
- jesień

The village of Chróstnik
in a photographic lens
- autumn

66.

Dzięciot
Woodpecker

67.

Brzoza - okiem aparatu
Birch - in a photographic lens

66

67

68, 70, 71.
Rezerwat przyrody
„Zimna Woda”
“Zimna Woda”
nature reserve

69.
Ważka
Dragonfly

68

69

70

71

Gmina Lubin

Wydawca:

VEGA Studio Adv. Tomasz Müller
82-500 Kwidzyn
ul. Grudziądzka 22/3A
www.grupavega.pl
e-mail: biuro@grupavega.pl

Tekst:

Urząd Gminy w Lubinie

Tłumaczenie:

Ewa Androsiuk

Zdjęcia:

Bolesław Bielski
archiwum Urzędu Gminy w Lubinie:
Fot. nr 2 - Wioleta Kalinowska
Fot. nr 18 - Agnieszka Bentkowska
Fot. nr 36 - Bartosz Jarzębowski
Fot. nr 37 - Agnieszka Bodaj
Fot. nr 58 - Mateusz Hatalewicz
Fot. nr 65 - Janina Mucha

Opracowanie graficzne

mapy na str. 2:
Krzysztof Szustka

**Opracowanie graficzne
i przygotowanie do druku:**

Remigiusz Dalecki

Marketing:

Katarzyna Schwertfeger

Koordynator wydania:

Joanna Müller

Wydano na zlecenie:

Gminy Lubin, 59-300 Lubin
ul. Władysława Łokietka 6
tel. (76) 840 31 00, fax (76) 840 31 40
e-mail: sekretariat@ug.lubin.pl,
www.gmina.lubin.pl
www.turystyka.gmina.lubin.pl

VEGA Studio Adv.
Wszelkie prawa zastrzeżone
All rights reserved

Printed in Poland - Kwidzyn 2010
Przedruk i powielanie w jakiegokol-
wiek formie jest zabronione.

ISBN 978-83-89855-80-0

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków
Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
Oś 4 Leader, Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Europa inwestująca w Obszary Wiejskie”